

דברות קודש

מאת
ב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת שופטים

כל הזכויות שמורות
ל'איגוד חסידי בוסטון' {ע"ד}
שע"י קהל 'קדושת פינחס' באסטאן
רח' נועם אלימלך 2 ביתר עילית.

להנצחות לדגל שמחה

או לעילוי נשמת

ניתן לשלוח מייל:

A0799326426@GMAIL.COM

058-325-4668

עיצוב וסדר:

א.ש. אשדוד

0527627127

פרשת שופטים

והנה בדרך כלל יש בחינה של עגמת נפש בכל משפט, שכן אצל ב' אנשים הבאים לדין תמיד יהיה א' מהם זכאי וא' חייב, ועל זה אנו מתפללים 'והסר ממנו יגון ואנחה', היינו העגמת נפש שיש בדינים, וזה על ידי מה שיודע ומאמין שהקב"ה הוא המולך עלינו וממנו מעללי איש ויצר מחשבותם בא, וזה ההמשך 'ומלוך עלינו מהרה אתה' וכו', ולכן על אף שעכשיו נראה לך שהטיית הדין הוא לרעתך, תאמין אשר הכל מאתו ומהשגחתו יתברך ולטובתך הוא.

ואפשר שלכן התחיל הכתוב בדיני משפט והמשיך בדיני מלכים, לרמז בא שהמשפט הוא לטובה בכל אופן שיהיה, וזה על ידי שיאמין אשר הקב"ה מלך העולם הוא, וימליך עליו את מלכות הקב"ה וממילא ידע אשר כל הנעשה הוא לטובה.

שופטים ושוטרים תתן לך וגו' (דברים טז יח). ובאת אל הכהנים הלויים ואל השופט אשר יהיה בימים ההם וגו' (שם יז ט).

והנה עלה בלבי ביאור בנוסח התפילה 'השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחילה והסר ממנו יגון ואנחה ומלוך עלינו מהרה אתה ה' לבדיך', שבא לרמז על סדר פרשתינו, שהתחיל בהשיבה שופטינו כענין 'שופטים ושוטרים תתן לך' וגו', וכן בהמשך הכתובים 'ובאת אל הכהנים הלויים ואל השופט אשר יהיה בימים ההם' וגו', וכתב על זה ברש"י 'ואפילו אינו כשאר שופטים שהיו לפניו אתה צריך לשמוע לו, אין לך אלא שופט שבימך', ועל זה אנו מתפללים 'השיבה שופטינו כבראשונה' היינו כמו השופטים שהיו לפניו.

מתוך רעוא דרעוין שב"ק פר' שופטים תשפ"ב
בהיכל ביהמ"ד מרכז לתורה ותפילה - זידיטשויב באלטימור

להמליך אותו עליו למלך, כלשון הכתוב 'היוצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם', ובעצם ידיעה זו יש בו להביא לתשובה שלימה באמונה זו שהקב"ה יודע את כל מחשבותיו.

וכן יתבאר המשך הכתוב 'מקרב אחיך תשים עליך מלך' וגו', דהנה אנו אומרים בנוסח התפילה 'כי לה' המלוכה ומושל בגוים וכו' ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד', ודקדקו בספרים (אורח לחיים פ' וישב בשם הרה"ק רבי לוי מבארדיטשוב) דשינה לומר לגבי בני ישראל לשון 'מלך', ולגבי הגוים לשון 'מושל', וביארו שכן 'מלך' הוא מלשון 'מלך בדעת', ו'מושל' הוא בכוח, ואצל בני ישראל הוא מולך בדעתם, אבל על הגוים הוא מושל בכוחו הגדול, אבל לעתיד לבוא אשר תתקיים לשון הכתוב 'ומלאה הארץ דעה את ה' וגו', אזי גם על הגוים ימלוך הקב"ה בדעת ולא בכוח, שגם הם יבינו אז אשר הקב"ה הוא מלך העולם, וזה"ב שציווה הקב"ה אשר ישימו עליהם מלך 'מקרב אחיך' כמו אצל בני ישראל אשר המלוכה עליהם הוא בדעת ולא בכוח, אבל 'לא תוכל לתת עליך איש נכרי' וגו', היינו באופן של מושל כמו שיש אצל הגוים.

שום תשים עליך מלך אשר יבחר ה' אלהיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא (דברים יז טו).

ונראה לומר בביאור הכתוב 'שום תשים עליך מלך', דהנה פרשה זו לעולם נקראת קודם לראש השנה אשר בו אנו ממליכים את הקב"ה על כל העולם כולו באמירת 'המלך', ואיתא בספרים (דגל מחנה אפרים פ' צו) בשם הבעש"ט הק' בביאור הכתוב 'ויאמר שמואל איך אלך ושמע שאול והרגוני' (שמואל א יז ב), שאמר הקב"ה לשמואל שימליך את דוד למלך, וענה שמואל שחושש שמא יהרגו שאול, והקשה שלכאורה לשון הכתוב 'איך אלך' תמוה, שכן על עצם ההליכה אין לשאול קפיידא אלא על החזרה אליו, והיה לו לומר 'איך אשוב', וביאר שכמו שבזמן שיש לאדם איזה כאב בגופו אזי תיכף מרגישו בראשו, כמו כן המלך שהוא ראש העם מרגיש בכל הנעשה גם בלא שיודיעוהו, ולכן גם בזמן הליכת שמואל להמליך את דוד תיכף היה שאול מתוודע ומרגיש מכך והיה הורגו.

ונראה להוסיף ולומר, שכמו כן הקב"ה מרגיש במחשבת ורצון האדם

מתוך רעוא דרעוין שב"ק פר' שופטים תשפ"ב

בהיכל ביהמ"ד מרכז לתורה ותפילה - זידיטשויב באלטימור

שב"ק פר' ראה מברכים אלול תשפ"ג

עריכת השולחן הטהור ליל שב"ק

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה (דברים יא כו).

נמצאים אנו בשבת מברכים חודש אלול. ב"ק אאמו"ר ז"ע

היה רגיל להזכיר מה ששמע מרבתי על ענינה של שבת מברכים חודש אלול שהוא כמו הצפירה שמשמיעה הרכבת שהתחנה האחרונה קרבה לבוא ויש לנוסעים להכין עצמם לקראתה, כן הדבר כשנכנסים לחודש אלול, כששומעים הכרזה זו שמברכים כבר את חודש אלול יודע כל יהודי שצריך הוא להתכונן לקראת החודש האחרון זה חודש אלול שבה מסתיימת השנה.

אנחנו אוחזים לקראת סוף שנה ואנו מבינים עצמינו לקראת הימים הנוראים הממששים ובאים עלינו לטובה, והנה בתקופה זו אנו תמיד קוראים הפרשה של 'ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה', ויש

להמליץ פסוק זה למה שמספרים שפעם בערב יום כיפור שלח הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק ז"ע את תלמידיו להסתכל אצל כפרי אחד איך שהוא מקיים את מנהג הכפרות.

ובך ערך עבודתו. לפני עלות השחר קם הכפרי לערוך כפרות, קרא לאשתו, וביקש שיביאו לו את המחברת שעל המדף שמעל האצטבה, התיישב הכפרי על כסא קטן, הדליק נר והחל לקרוא ממחברתו. המחברת הייתה יומן שבו רשם את כל העבירות שעשה הכפרי במהלך השנה, כולל התאריך, הזמן והסיבות המדויקות. אמר דבר רכילות יום אחד, האריך בשינה בבוקרו של יום אחר ואיחר לתפילה, שכח לתת מטבע לצדקה ביום אחר, לאחר שקרא הכפרי את העמודים הראשונים, היו פניו שטופי דמעות. במשך יותר משעה קרא ובכה, עד שנסתיימה קריאת הדף האחרון.

הגחלים הלוחשות הפכו חיש מהר לאפר את העמודים מוכתמי הדמעות.

הרבה מאיתנו כבר מכינים רשימה של כל הדברים שאנו צריכים לבקש ולהתחנן עליהם בימי הרחמים והרצון. אמנם צריכים לדעת שבאותו מחתא עלינו להודות להשי"ת על כל החסד שעשה איתנו בשנה שעבר עלינו. ואע"פ שעברנו בשנה שעברה הרבה צרות, אך יש בענין זו בחינה של 'ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה', ואם נתכונן כמה שעבר עלינו, נראה שרבים הם הדברים שעלינו להודות להשי"ת.

והנה הודאה זו צריכה גם להיות על החסדים של השנה הבאה עלינו לטובה, כמו שכתב הבני יששכר (מאמרי חדשי כסלו סבת מאמר ד הלל והודאה קלט) לבאר, על פי מה שמבארים הפסוק (תהילים יח ד) 'מהולל אקרא ה' ומן אויבי אושע', כי המשכיל לא יבקש בקשתו מאת השי"ת דרך בקשה, רק דרך שבת, בדמיון אם יצטרך לבקש רפואה, יודה וישבח להשי"ת שהוא רופא חולים, ותיעשה בקשתו ממילא בלי קטרוג. והו' מהולל אקרא ה', אקרא להשי"ת דרך הילול ולא דרך בקשה, ותיכף מאויבי אושע.

אח"כ קרא שוב לאשתו, הביאי לי את המחברת השנייה. גם זה היה יומן, ובו היו רשומים כל הצרות והפגעים שקרו לו במהלך השנה. ביום אחד הוכה על ידי חבורת איכרים, ביום אחר נפל בנו למשכב, פעם, בעיצומו של החורף, קפאה המשפחה במשך כמה לילות בשל מחסור בעצי הסקה. בפעם אחרת מתה פרתם ולא היה כל חלב בבית עד שחסכו מספיק רובלים כדי לקנות פרה אחרת.

משסיים לקרוא את הספר השני הרים בעל הפונדק את עיניו השמימה ואמר, אתה רואה, אבי שבשמים, חטאתי נגדך, בשנה שעברה שבתו בתשובה וקיימתי מצוות, אך שוב ושוב נכנעתי ליצר הרע שלי, אבל גם בשנה שעברה התפללתי והתחננתי בפניך לשנה של בריאות והצלחה, וסמכתי עליך שאכן יהיה זה כך. אבי היקר, היום ערב יום כיפור, היום שבו כולם סולחים ונסלחים. בוא נשים את העבר מאחורינו. אני אקבל את צרותיי ככפרה על חטאי, וגם אתה, ברחמיך, תעשה כך. לקח את שתי המחברות בידי, הרים אותן אל על, סוכבן שלוש פעמים סביב ראשו ואמר, זו כפרתי, זו חליפתי, זו תמורת. לאחר מכן זרק אותן לתוך אש האח הבווערת, שם

וביאר על פי דברי מרן הבעל שם טוב זי"ע בביאור הפסוק א-ל נקמות ה" (תהילים צד א), שלכאורה יפלא האיך שייך בנקמה שם רחמים, אלא משל למה הדבר דומה, לאחד שמרד במלך ותחת שיענישו המלך נישאו על מעל כל השרים ועבדי המלך. וכשהכיר אדם זה בגדולת המלך נשבר ליבו בקרבו, היאך העיז פניו למרוד במלכו, אשר לא די שאינו מייסרו ומוכיחו, אלא עוד מרבה להיטב עמו.

ועל פי זה מבאר המגיד ממעזריטש, שהקב"ה מרבה להטיב לחייבים כדי שליבם ישבר בקרבם, ויאמרו בלבם היאך מרדנו ופשענו בו, והוא כנקמה ע"י חסדים, והוא מה שאנו מבקשים, שישפיע הקב"ה חסדים ליודעי ה', שככל שיראו חסדי ה' ישבר לבם בקרבם היאך לא עבדוהו כראוי.

ולפי דבריו יש לומר, שעצם ההתבוננות בחסדים שעשה השי"ת עמנו מעורר את האדם לתשובה, כשאנו מתבוננים איך נראים המעשים שלנו, כלפי גודל החסדים שעשה עמנו הקב"ה.

אלו שנוהגים להודות ולהביע הערכה ממה שמקבלים מהזולת, כשהם צריכים בקשה מהשני, ישישו אותם אנשים להטיב עמם, בידועם שיקבלו הערכה על טובה הלזו. כן הדברים אצל השי"ת, כשאנו מודים ומשבחים על החסד שעושה איתנו, גם בקשתינו יתקבלו לרצון.

ושמעתי מהרה"צ רבי אלימלך בירדמן שליט"א שאמר בשם האדמו"ר האמרי אמת מגור זי"ע, שכשיש לאדם בקשה לבקש מהשי"ת, צריך גם להודות להשי"ת על כל החסד שעושה איתו. והיחס הנכון בענין זה, הוא סך של שישים אחוז הודאה וארבעים אחוז בקשה, והראיה במה שאנו אומרים בהלל, שש פעמים 'הודו לה' כי טוב', לעומת ארבע פעמים שאנו מבקשים 'אנא ה' הושיעה נא', 'אנא ה' הצליחה נא'.

ויש להוסיף ולומר בענין זה, על פי מה שמבאר הרה"ק המגיד ממעזריטש זי"ע (מובא בספר ייטב פנים ח"ב שפת הים כג) מה שאנו אומרים בזמירות ליל שבת, 'משוך חסדך ליודעך א-ל קנא ונוקם', והרי מידת החסד היא לכאורה סתירה למידת 'קנא ונוקם'.

שלח להודי לבני משפחתו שיראו להשגיח עליו בעינא פקחא, כי לפי הנראה אין הוא מרגיש בטוב, וחש שהגיע זמנו ליפטר מן העולם הזה, כאשר הגיעה ההודעה אל בני המשפחה לא נבהל כלל, כי אמרו שכך דרכו ומנהגו מדי יום ביומו לפני כל תפלה וכן טרם ישב לברך ברכת המזון או יקרא קר"ש על המטה. כך מובא בספר עמודא דנהורא.

בפרוץ מלחמת העולם השנייה ע"י הגרמנים הצוררים ימש"ו היו הבריות מדברים באימה על הפרעות והזוועות הנוראות שעשו הרשעים, ולפעמים אף בשעת התפילה היו עומדים מחוץ לבית הכנסת קבוצות אנשים ודנים בחדשות המסעירות, ועקב כך אירע שגם חלק מן התפללים נגררו לשיחה.

רבי צבי קינסטליכער רצה לעורר האנשים בעירו על חומר האיסור לדבר בשעת התפילה וקריאת התורה, ובפרט שע"ז הפסידו עניית אמן וקדיש וקדושה וברכו, ועל כן דרש ואמר, שמספרים שכומר אחד שאל את הגאון רבי יונתן אייבשיץ זי"ע, מדוע בבתי התפילה עומדים הגוים בדרך ארץ ובאימה, ואילו אצל היהודים מצוי

בנים אתם לה' אלוקים לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת (דברים יד א).

בספר מפי ספרים וסופרים מביא הרה"צ רבי אליעזר דוד פרידמן זצ"ל בשם המרא דאתרא של עירו הערמנשמאט הגה"צ רבי צבי קינסטליכער זצ"ל (מנו"כ ליד ציון וקני הגה"צ גאב"ד חוסט זצ"ל בהר המנוחות) שדרש על פסוק זו.

ובמאמר המוסגר כדי שנוכל להבין מי היה רבי צבי קינסטליכער, נביא עובדא שהיה אצלו, שבאחד הלילות עמד להתפלל תפלת ערבית בהתלהבות עצומה כדרכו בקודש, והנה איקלע לידו אורה אחד שלא היה מבני המקום, ובהיותו עומד בתוך ד' אמותיו נדהם לשמוע איך שרבי צבי אומר לעצמו קודם התפילה, 'הירשל גידענק, כאפ אריין, נאך איין מעריב האסטו נאך, גרייט זיך צו, נאך איין תפילה פארן גיין פון די וועלט' (הירשל, זכור לנצל את המעריב האחרון שלך עלי אדמות, כי עוד תפלת מעריב אחת יש לך להתפלל טרם תסתלק מזה העולם), נבהל האורה מאד ולאחר התפילה בירר אצל העומדים מי הוא האיש שעמד לידו, וכאשר נודע לו מקום מגוריו

מדי דברי בו זכורני לפני שנים הגיע הרה"ג רבי שמואל אליהו שליט"א רבה של צפת, לדרוש בבית מדרשינו בירושלים בשכונת הר נוף, וסיפר שאחרי מלחמת ששת הימים פנה שר הבטחון דאז משה דיין לאביו הגה"צ רבי מרדכי אליהו זצ"ל, שיגיע איתו למערת המכפילה, כדי להגיע להסדר עם הערבים לגבי התפילות במערה, כשהגיעו, פנה אליהם המופתי הערבי עם שאילה, למה אנחנו הערבים יודעים איך לכבד את המקום, אנו מורידים את הנעלים לפני שנכנסים וכדו', ומנגד נמצאים פה חיילים מבני ישראל, שאוכלים ושותים ואינם מתנהגים כראוי למקום קדוש, ענה להם רבי מרדכי אליהו, אתם נמשלו כעבדים ולכן מוטל אליכם להתנהג בכבוד כראוי וכיאות לעבד בבית אדוניו, אנו נמשלו כבנים למקום, בנים שהיו מגורשים מבית אביהם, האבא מקבל אותם איך שהם נראים ואינו מקפיד על התנהגותם.

אמנם מצד שני מוטל עלינו לדעת, מה שראיתי מוכבא בשם זקני הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע, שמו שיש לו אהבת ישראל, הולך כל היום בתפילין דמארי עלמא, דכתיב בהו

מאד שנכנסים לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ומשוחחים ומדברים על דא ועל הא ואין ניכר עליהם הפחד והמורא, והשיבו הרבי ר' יונתן בחכמה, דהנה דרך העבד להתייצב בפחד ורעדה בפני אדונו, וכן נמי אומות העולם נמשלו לעבדים ולפיכך עומדים הם בבתי תיפלה במורא ובפחד, אבל בן הנכנס לאביו אינו מפחד כלל, כי אביו המלך משתעשע עמו, ולכן בכל מצב שהוא יכול הבין ליכנס אל אביו בלא יראה ופחד, והרי בני ישראל הם בני הארון ה', כדכתיב 'בנים אתם לה' אלוקיכם', ומשום הכי המצא תמצא שמדברים בבתי כנסיות.

על פי זה דרש רבי צבי קינסטליכער ואמר לפרש במליצה הפסוק כאן, הן אמנם 'בנים אתם לה' אלוקיכם' ובגין כך אינם יראים כ"כ מלדבר לפניו, אך כבר דרשו חז"ל (יבמות יג:) על המשך הפסוק 'לא תתגודדו', לא תעשו אגודות אגודות, כלומר שלא תהיה השיחה באגודות אנשים וברבים, ודעו חטאתכם לפני המקום כי חומר העון בזה הוא גדול מאד, והגם שיש כאן לימוד זכות על המדברים, אך בודאי שאינו מדרך כבוד לשוחח בכנופיא וברבים.

(דברי הימים א ז' כ"א) 'ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ' (ברכות ו.).

ולפי דבריו יש לבאר, שזה מה שנאמר 'בנים אתם לה' אלוקיכם לא תתגודדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת', כשיהודי מתנהג באופן של בן המלך, אז מתפאר בו אביו שבשמים לומר 'ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ', ואם ח"ו יהודי אינו מתנהג כן, הוי כאילו פסל את התפילין של מארי עלמא, וזהו מה שאמר הקרא 'בנים אתם לה' אלוקיכם', ואם מתנהגים כן, אז 'ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת', שלא יהיה הבין עיניכם כביכול של מארי עלמא, בבחינת קרחה בלי תפילין.

הנה אמרנו שיהודי צריך להרגיש בבתי כנסיות ובבתי מדרשות כמו בן שנמצא בחיק אביו, אולם מוטל גם עלינו להתנהג באופן הראוי והיאה לבן המלך, בבחינת 'ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ'.

בעוד כמה שבועות בתפלת ראש השנה אנו מבקשים אם כבנים אם כעבדים, וקורים אנו פרשה זו לפני הימים הנוראים, בזמן שאנו רוצים לזכות להגיע לימים הנוראים באופן שנהיה בבחינה של 'בנים אתם לה' אלוקיכם'.

יעזור השי"ת שנוכח לכתיבה וחתומה טובה, ולנחמת ציון ובנין ירושלים בביאת גוא"צ כב"א.

קידושא רבא בצפרא דשבתא

שמיחת עליה לתורה לחתן יהונתן נ"ו
בן ידידינו הר"ד עוז אביזוב הי"ו

(ד), שכשארם בא לעולם ידיו הן קפוצות, כלומר כל העולם כלו שלי הוא, אני נוחלו. וכשהוא נפטר מן העולם ידיו הן פשוטות, כלומר לא נחלתי מן העולם הזה כלום, שכן שלמה אומר (קהלת ה' יד) 'כאשר יצא

כי יהיה כך אביון מאחד אחיך וגו' לא תאמץ את לבבך ולא תקפוץ את ירך מאחריך האביון. כי פתוח תפתח את ירך לו וגו' (דברים טו ז-ח).
בספר גן רוה מבאר הפסוקים על פי מה שאמרו חז"ל (קהלת רבה ה

קודם החופה אמר לו, דע בני וראה כי יש ג' פעמים שמדליקים נרות עבור האדם, א' בעת שנכנסם לברית מילה, ב' בעת שהולך לחופה, וג' בעת שבא זמנו להיפרד מן העולם. והנה בפעם הראשון אי אפשר לעשות תשובה כי לאו בר דעת הוא, ובפעם השלישית גם כן אי אפשר שכבר מאוחר מדי, אבל עכשיו שמדליקים עבורך הנרות בפעם השנייה, יש לך עוד הברירה לעשות תשובה, ואם לא עכשיו אימתי.

ב"ה החתן שלנו יהונתן נ"י גדל בבית של ידידנו הר"ר עוז הי"ו ומשפחתו, ואמנם גם אצלם הילדים נולדו עם ידים סגורות, אבל בבית זה עוברים תהליך זרזי מידיים קפוצות לידיים פתוחות, בית שכל כולו נתינה, שדואנים ועושים חסד עם הזולת, ועל ערכים אלו גדל החתן.

יעזור השי"ת שיזכה החתן ללכת תחת החופה בשעה טובה ומצלחת ושיזכה לבנות בית נאמן בישראל ושהזיווג יעלה יפה, ושיזכה המשפחות ובפרט ידידנו ר' עוז לרוות רוב נחת ותענוג דקדושה מהם ומכל יוצ"ח, ושזוכה כולנו לראות נחת מכל צאצאינו, ולכתיבה וחתימה טובה, עדי נוכה לנחמת ציון וכנין ירושלים בביאת גוא"צ בב"א.

מבטן אמו ערום ישוב ללכת כשבא ומאומה' וגו'.

וזהו שאמר 'ולא תקפוץ את ירך מאחך האביון', שלא תחזיק הכל בידך מבלי לתת לזולתך, כי זכור תזכור שגייע עת 'כי פתוח תפתח את ירך' ותהיינה ירך פשוטות ולא תטול מן העולם הזה כלום, רק פועל צדקות אם תהיה, זאת ילוך לבית עולמך, כמו שנאמר (תהלים מט ז-ח), 'אל תירא כי יעשיר איש כי ירבה כבוד ביתו. כי לא כמותו יקח הכל לא ירד אחריו כבודו'.

הנה התהליך שעובר האדם מאז שנולד עם ידים קפוצות עד שהולך לעולמו עם ידים פתוחות זהו מסע שנמשך כל החיים ולאט לאט ידיו נפתחים יותר ויותר, ובעת שהאדם נושא אשה זהו שלב גדול בענין זה, שעד עכשיו הוא חשב כל הזמן רק על עצמו, וכשהאדם מתחתן הוא צריך להתחיל לחשוב על הזולת, על האשה, ואחרי זה בעזרת השי"ת על המשפחה, וזה שלב גדול בתהליך של מידיים הקפוצות, מכל העולם כלו שלי הוא, לידיים הפתוחות.

בספר בישורון מלך (שם) מביא, שבעת שחגר הרה"ק מראפשיץ זי"ע את האבנט על בנו

רעזא דרעזון

מאת הבורא ברוך הוא וברוך שמו, אשר הוא בראם ויצרם ועשאם, ומשפיע לכל אחד ואחד ולכל מין ומין די השפעתו הצריך לו לחיותו וקיומו בהעולם ברוב טובו וחסדו הגדול בכל יום ושעה ורגע, והכל בחסד ורחמים ובברכה רבה ונדיבה בלי הפסק. אמנם יש שינוי מצד המקבלים לפי פעולת מעשיהם לטוב או לרע, כי יוכל להיות שהברכה והחסד ההוא הנמשך והנשפע אל האדם מלמעלה. יתהפך ח"ו אצלו להיפוך של ברכה וחסד.

וזהו מצד הרעותי את מעשי וקפחתי את פרנסתי, היינו שקפה השפע והפרנסה טובה שנמשך עליו מלמעלה. מצד מעשיו שאינם בדרך הישר והטוב. וזהו בחינת מדה כנגד מדה, לאשר האדם הפך ממעשה הטוב לרע ח"ו, אז כמו כן נתהפך לו משפע טובה וברכה ללא טוב ח"ו. והנה ידוע שהשי"ת נתן הבחירה ביד האדם לבחור בטוב או בהיפוך ח"ו. לטעמים כמזכירם וידועים שגזר בחכמתו ית', להיות הבחירה חופשית ביד כל איש ואיש ליישר מסילות נתיבות דרכיו אל הטוב והישר או להיפוך ח"ו. וזהו

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה. את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלוקיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום. והקללה אם לא תשמעו אל מצות ה' אלוקיכם וסרתם מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם. והיה כי יביאך ה' אלוקיך אל הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה ונתתה את הברכה על הר גרזים ואת הקללה על הר עיבל. הלא המה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא השמש בארץ הכנעני וגו' (דברים ט ז-ט).

באוהב ישראל מבאר פסוקים אלו, על פי מה שנאמר (איכה ג לה) 'מפי עליון לא תצא הרעות והטוב', וקשה הלא כל הטובות והברכות והישועות בודאי מתת אלוקים הוא, ומפי עליון המה נשפעות ברוב חסדו הגדול, וח"ו לומר כן שמפי עליון לא תצא הטוב.

ומבאר דאמנם יש לומר, דידוע שכל הטובות והברכות וחסדים ורחמים הבאים לכללות העולמות, והן לאיזה אנשים יחידים וכל מין נברא ונוצר ונעשה בעולם, הכל נשפע ונמשך

פירוש 'מפי עליון לא תצא הרעות והטוב', שממנו נשפע בכל עת ורגע רק טוב בלי הפסק, רק שנתהפך ח"ו לאיזה איש מהטוב אל ההיפוך מצד מעשיו אשר לא טובים המה.

ועל פי זה מבאר הפסוקים 'ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה', הגם שמפי עליון לא תצא הרעות רק ברכות וכל מיני טוב, עם כל זה, לפעמים יתהפך שפע הטוב וברכה עצמה אל ההיפוך של הטוב מצד שינוי המקבל בעת ההוא לפי מעשיו, והשפע טובה וברכה שנשפע מלמעלה לכל אחד ואחד מעדת ישראל לפי הצטרכותו ודי סיפוקו ישתנה לפניהם לפעמים, לאחד יהא ברכה וחסד וכל טוב כמו שנשפע עליו מלמעלה בלי שום גרעון ח"ו, ולאחר, להיפוך לפי מעשיו של כל אחד ואחד. וזהו 'אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה', היינו לפניכם דייקא ישתנה לפעמים לקללה ח"ו לפי מעשיכם, אבל ההשפעה מהמקור הוא רק טוב.

ואם יאמר האומר א"כ איך אפשר לידע איזה שפע הוא של ברכה או להיפוך ח"ו, הלא יוכל להיות שמהברכה יתהפך להיפוך ח"ו, היינו שיבוא לאיזה אדם עשירות גדול ברוב

ברכה, ויוכל להיות שיהא לו עשירות זה ע"ד עושר שמור לבעליו לרעתו ח"ו, וכן בשאר מיני טובות. לזה נתן משה רבינו ע"ה סימן מובהק על זה, להכיר ולידע איזה ברכה הוא של חסד ואמת אשר השי"ת חפץ בברכה זו, היינו אם באותו שעה שנשפע אל האדם שפע טובה וברכה מלעילא ילהב אז לבבו לעבודת השי"ת באתערותא דרוחא ונפשא באמת ולקיים את כל מצות ה' אשר ציוהו, זהו סימן טוב ומובהק להאדם שהוא שפע טובה ומתברכת לעד וחפצי בה יקרא לה, כי חפץ השי"ת נקשרת בהשפעה ההיא. וזהו פירוש 'את הברכה', היינו עם הברכה יהיה נשפע לו אתערותא דלכא כזה אשר תשמעו אל מצות ה' אלוסיכם, וזהו השפעה וברכה של אמת מתקיימת.

ובתב שם עוד שעל פי דבריו, שהשפע ברכה עצמה היורדת ונשפעת מלמעלה, תוכל להשתנות מצד המקבלים לפי שינוי מעשיהם לטוב או לרע וכנ"ל. זה הדבר מבואר בהמשך, בפסוק 'הלא המה בעבר הירדן דרך מבוא השמש', היינו כי הלא עינינו רואות בשמש, שהיא זורחת לכל בשוה, עם כל זה ישנו כמה דברים המתלבנים מזריחתה, כמו פשתן

כי הכל הוא נשפע מאתו ית' בכל עת ורגע, ולולא השגחתו עליו להשפיע לו זה הטוב אז היה כבר חסר מכל וכל, והוא סובר שלעולם חוסן הוא לו, אז העשירות כזה אינו בכלל ברכה, רק הוא עושר שמור לבעליו לרעתו ר"ל.

ועל דרך זה הוא ג"כ להיפוך, אם איזה אדם הוא יורד מנכסיו ונעשה עני ח"ו, אז לפי הנראה הוא קללה אך אם הוא נותן ללבו ומתבונן בפנימית הדבר ושוקל בדעתו, ואומר אולי זאת הוא לטובתי, היינו אפשר אם היה השי"ת משפיע לי הון רב ועושר גדול, אז היה כבר נשכח מלבי שמו ית' ח"ו ר"ל וכנ"ל.

אבל עתה שלרש אין כל ובכל עת ורגע עיניו ולבו תלויים ומצפים לישועתו ית', וכפיו פרושות השמימה להספיק לו די צרכו דבר יום ביומו, ואז רואה בעיניו הגשמים שהוא ית' המפרנסו בכל עת במעשה נסים, ואז הוא דבוק בהשי"ת ונותן לו שבח והודיה ומברך על הטובה שעשה לו כל צרכו, וא"כ הוא באמת ברכה. ולפ"ז יפול ספק בלב האדם שנכבד בחבלי העוני וכדומה, אם יתפלל ויבקש מהשי"ת שיסיר ממנו העניות וכיוצא, כי מי יודע אולי הוא לטובתו, על

וכדומה, וישנו כמה דברים שהשמש משחיר אותם, וגם חלב ושומן וחמאה וכדומה ניתוכים מחום השמש וחם השמש ונמס, ושעוה מתקשה מחום השמש, הגם כי זריחת השמש הוא לכולם כאחד בשוה, מ"מ ישתנה הדבר לפי ערך המקבלים זריחתה. וכדמיון הזה הוא ממש שפע טובה וברכה היורדת מלמעלה תמיד בלי הפסק, רק שנשתנה לפי שינוי המקבלים, לפי מעשה בני האדם וכנ"ל. וזהו אחרי הוא מופלג כנודע, כי הוא מופלג ומושלל מהשגת בני אדם בשלימות.

עוד מבאר שם באוהב ישראל, דבאמת כל דבר אשר יעבור ויחלוף על האדם בעודו בחיים חיותו בעוה"ז, הן לטוב הן להיפוך ח"ו, יש בכל דבר ברכה או קללה, על דרך משל, אם השי"ת נותן לאיזה אדם עושר גדול ורב טוב, אז הוא באמת ברכה לפי הנראה לעינים, אך אם האדם הלזה הוא נוטה עי"ז מדרכי התורה והמצוה, מגודל העושר ורב טוב שהשפיע לו השי"ת, כמ"ש (דברים ה' ד') 'ורם לבבך ושכחת וגו'', והולך אחר שרירות לבו בתאוות העוה"ז, ומושל ברוחו הגבוהה על עם עני ודל, וידו תקיפה עליהם בחושבו כי כוחו ועוצם ידו עשה לו את החיל הזה, ואינו משים אל לבו

ח"ו, לאשר היא הגורמת שלא תשמעו אל מצות ה' ח"ו, ואין לך קללה יותר מזה. עכתוב"ד.

בשבת העעל"ט כאשר שבתו לביתי במוצאי שבת קודש מביהמ"ד, ראיתי שהשאירו על המדרגות שקית של אשפה, והכרתי בטביעת עין שזה מגיע מביתי, והיתה לי עגמת נפש מזה שלא זרקו לתוך האשפה והשאירו את זה על המדרגות. כשנכנסתי לבית שאלתי מי השאיר את האשפה על המדרגות, ולמה לא הכניסוהו לתוך פח האשפה. ולפלא שכאשר אמרתי את דברי מיד נהיה שמחה בבית, והנה נודע הדבר כי בשבת זו אירחתי את המשפחה של גיסי שיחי' ונעלמה לזוגתו הטבעות שלה, וכאשר אמרתי שהאשפה עדיין נמצא ליד הבית מיד ירדו למדרגות וחפשו בשקית האשפה ומצאו בתוכה הטבעות. סיפור זה מראה על השגחה פרטית נפלאה, שאם היו מורידים את האשפה לפח הגדול- מה שעושים כל שבוע, היו צריכים לחפש בתוך הפח שזה דבר לא נעים כלל וכן הוא דבר לא קל בכלל, ואפשר שכבר גם היו מפנים האשפה לגמרי, ומה עשה הקב"ה כדי למנוע מאיתנו המרחח והעגמ"ג, עשה שישאירו האשפה ליד הבית במדרגות, ואמנם שאני לעצמי

דרך ע"ד 'זה' חפץ דכאו' (ישעי' נג י), כדי שיהא לבו נשבר ונדכה ונכנע לפני שמו ית', ויהא מייחל ומצפה לישועה ממנו ית', וא"כ היאך יתפלל להשי"ת להסיר זו ממנו, ויהיה כפוי טובה ח"ו. אדרבה יודה וישבח לשמו ית', עד אשר אינו מניחו ליפול ברשת ומצודת היצר ח"ו.

אך באמת יש סימן טוב שיוכל כל אחד ואחד להכיר אם הוא ברכה או ח"ו להיפך, היינו שאם זה הדחקות אינו מבטל אותו מעבודת השי"ת, ואינו מעבירו על דעת קונו, אז הדבר ההוא ברכה בלי ספק. אבל אם הוא מבטל אותו ח"ו מעבודתו ית', אז הוא ח"ו לרעתו ר"ל. ויש להאדם להתפלל על דרך זה להשי"ת, להושיעו מצרתו ודוחקו, כדי שיוכל לעבוד השי"ת בלב טוב ושמחה בלי שום מונע. וזה שאמר הכתוב 'ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה', רצה לומר בכל דבר ודבר יש ברכה וקללה. וא"ת מאין יודע אם טוב הוא או להיפוך ח"ו, לזה אני נותן לכם סימן מובהק, את הברכה אשר תשמעו וכו' ר"ל שעם הברכה אם תוכלו לשמוע אל מצות ה', ולא יעכב על ידכם הברכה הנשפע לכם, אז בודאי היא ברכה באמת. ואם לא תשמעו הוא קללה

היה לי בתחילה ענמ"ג מזה אך לבסוף ראינו את יד ה' וההשגחה שלו.

והיוצא מסיפור זה שאנחנו רואים גם דבר שהיה נראה כקללה, היינו דבר לא טוב, שמשאירים את האשפה על המדרגות בחוסר אחריות, ובסוף ראו שבאמת היה מונח בזה ברכה, שע"כ מצאו הטבעות בקלות.

ונראה להוסיף כוונה בביאור הפסוקים, על פי דברי האוהב ישראל, בהקדם מה שמוכא בספרי אמונה בטחון, שעל אף שהאדם בוטח בה' שהוא המפרנס אותו, והוא מי שנותן לו הכוח לעשות חיל, בכל זאת מוטל חוב על האדם להשתדל ולעסוק גם באופן שעל פי דרך הטבע.

והנה השיעור של ההשתדלות שמחויב האדם לעסוק בה, כתבו בספרים הק' ששיעור ההשתדלות צריך להיות באופן שאינו מפריע לו לעשות רצונו ית"ש, ואם ע"י ההשתדלות יצטרך לבטל רצונו ית"ש, ההשתדלות זו הוא פסולה.

היינו אם האדם רואה שע"י ההשתדלות, הוא אינו יכול להתפלל בציבור, או יצטרך לעזוב הבית מדרש לפני סוף התפילה, אין

זו ההשתדלות ראויה. וכן שהאדם רואה שע"י ההשתדלות אינו יכול לקבוע עצמו ללמוד תמידים כסידור, וכן אם הוא רואה שההשתדלות מביא אותו למקומות מפוקפקים ושאינם ראויים, שהוא יכול להיכשל בראיית אסורות, הרי זה ג"כ אינו ההשתדלות ראויה. שיעור ההשתדלות צריכה להיות רק באופן, שעל אף ההשתדלות עכ"ז זה אינו מפריע אותו מלהיות עובד ה' כראוי וכיאות.

ולפי זה יש לומר שזהו הביאור מה שכתוב 'ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה'. דהנה המפרשים מדקדקים למה אצל הברכה נכתב 'את הברכה' ואצל הקללה לא כתוב את הקללה, אלא 'והקללה אם לא תשמעו וגו'', ויש לומר שאנחנו מאמינים שעצם הברכה מגיע מהשפעת השי"ת. אולם כמו שאמרנו מוטל עלינו לעסוק בהשתדלות טבעיות, ויש לומר שזה מרומז במה שנאמר 'את הברכה', שאת בא לרבות, והוא מרמז על ההשתדלות, וכמה הוא השיעור של ההשתדלות, 'את הברכה אשר תשמעו אל מצות ה' אלוקיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום'. ההשתדלות צריך להיות באופן 'אשר תשמעו אל מצות ה' אלוקיכם', ואם ע"י ההשתדלות צריך לבטל עצמו

מלעשות רצון ה', אז השתדלות זו, נכלל בקללה של 'בזיעת אפיך תאכל לחם' (בראשית ג יט), וזה מה שנאמר, 'והקללה אם לא תשמעו אל מצות ה' אלוֹקֵיכֶם'.

יעזור השי"ת שנוכה לקבל ההשפעות והברכות ורוב טובו וחסדו של השי"ת, ושנוכה לכתובה וחתימה טובה, ונחמת ציון ובנין ירושלים, בביאת גוא"צ בכ"א.

סעודת מלוה מלכה ושמחת השבע בדכות

להחתן אליהו ברוך גי'זו בן הד"ר ידחמיאל יעקב גרפשטיין הי"ו מוצש"ק פר' ראה תשפ"ג

האותיות. והנה כל אחד ואחד שלומד תורה ומתפלל כראוי יש בידו זכויות של עוד אחרים שיראוהו נוהג כך ויעשו כמותו, והיינו שאותיות התורה הם כנגד ישראל על ידי חשבון מילוי האותיות, היינו שכל אות גוררת עמה את המילוי שלה רמז לאחרים הלומדים ממעשיו ומושפעים ממנו, ולכן התחיל בלשון יחיד 'ראה' רמז ליחיד המקיים תורה ומצוות, וגורם שילמדו אחרים ממנו בבחינת 'לפניכם', וזה שסיים בלשון רבים.

עוד היה כ"ק מרן אאזמו"ר זי"ע אומר ברמז תיבת סיו"ם, שכל אחת מאותיותיה יש במילוי שלה כמנין האות עצמה, והיינו האות סמ"ך, מ' וכ' עולה ג"כ ס', וכן האות יו"ד, ו' וד'

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה (דברים יא כו).

הנה התחיל לשון יחיד 'ראה' וסיים לשון רבים 'לפניכם', ויש לרמוז לחתן שבתחילה הריהו יחיד בעולמו, ולאחר החתונה כבר צריך הוא לדאוג לכלתו ואחר כך לילדיו וכל מחשבתו מסבת על רבים.

ובדקדוק מה שהתחיל לשון יחיד וסיים לשון רבים היה כ"ק מרן אאזמו"ר זי"ע מבאר על פי מאמר חז"ל (מגלה עמוקות אופן קפו) דישרא"ל ר"ת יש ש'ישים ריבוא א'ותיות ל'תורה, וכבר הקשו שלא נמצאו בתורה יותר מל"א ריבוא אותיות, ותירצו שהחשבון הוא גם במילוי

שנתכוונו בשאלתם לשאול את החתן אם מאמין שבעצמו לא היה זוכה לכך אלא הכל מן השמים, והיינו אם מאמין שהשידוך הוא בבחינת 'מצא אשה' היינו מלשון 'מציאה' מאת השי"ת, אזי 'מצא טוב', אבל אם 'מוצא אני את האשה' היינו שהוא בעצמו גרם לזאת, אזי 'מר ממות'.

הרה"ק מרוז"ן זי"ע ביאר הפסוק (משלי יח, כב) 'מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה', היינו שחודש אלול שולטת בה מזל בתולה, ובכ"ה באלול עלה ברצון השי"ת לברוא את העולם, ולכן נקראים ימים אלו 'מי הרחמים והרצון', היינו מכוח אותו הרצון שהיה בהשי"ת לברוא את העולם, וזה ('מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה', היינו שבזמן שמגיעים לחודש אלול שמזלה בתולה בבחינת 'מצא אשה', אזי 'ויפק רצון מה' לזכות לרצון העליון שהיה בו בהשי"ת בימים אלו.

ובהבירי את החתן דגן במעלותיו הנפלאים, יכול אני לשער ולתאר איזה בית גדול יקימו הוא וכלתו שתחי', בית שמגדלים בו תורה ויראת שמים טהורה, ויזכו לעשירות ברוחניות ובגשמיות, והנה עדיין צריך

עולה ג"כ י', וכן האות ו"ו, וכן האות מ"ם. וביאר הרמזי שבעת שהאדם זוכה ומסיים את לימודו הריהו גורר לשמחה את כל הסובבים אותו שיש להם חלק בשמחת הסיום, כגון אשתו המעבירה ממנו את עול מטרדות הבית, ולבחור מסגרת הישיבה מסייעת, ולאברך מסגרת הכולל וכן הלאה.

וצריכים החתן והכלה לדעת בזמן שהם נישאים זה לזה, יש בכל אחד ואחת מהם מעלות ומדות גדולות, באופן שהחתן משפיע ממעלותיו על הכלה והכלה משפיעה ממעלותיה על החתן. וזה שאמר 'ראה אנכי נתן לפניכם', היינו שהיחיד משפיע על השני עד שיש ביניהם שלימות הבית על ידי כוח הרבים - החתן והכלה. והמשיך לומר 'ברכה וקללה', היינו שבכוח היחיד להשפיע על השני בין לטובה ובין ח"ו לרעה, וצריכים הם להבחין שישפיעו זה על זה רק מהמעלות ולא מהחסרונות.

והנה איתא בחז"ל (ברכות ה.) 'במערכא כי נסיב אינש אתתא אמרי ליה הכי, מצא או מוצא, מצא דכתיב מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה', מוצא דכתיב ומוצא אני מר ממות את האשה', וביאר הרה"ק מראפשי"ן זי"ע

ויעזור השי"ת שיזכו החתן אליהו
ברוך והכלה שתחי' להגשים
את רצונותיהם למעשים מן הכוח אל
הפועל, בית נאמן בישראל ולכל
ההשפעות, שיהא קשר של קיימא
ושהזיווג יעלה יפה, ושנוכה לכתובה
וחתימה טובה ולשנה טובה ומבורכת,
ולגאולה השלימה בב"א.

החתן לזכור שרצונות טובים יש לכל
אחד, אלא שצריכים לעמול כדי לזכות
שיתגשמו הרצונות למעשה, וכענין
'מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי'
(פרקד"א פ' כה), ויש לרמוז שכן 'אבותי'
מלשון רצון, כענין 'לא תאבה האשה',
והיינו שיעשה חשבון אם מעשיו הם
כפי הרצונות שהיו לו.

סעודת ברית מילה לדרך הנימול יוסף נ"ז
בן ידידינו הר"ד יצחק אשר ליבוביץ הי"ז
נכד ידידינו הר"ד דוד ליבוביץ הי"ז
יום שלישי פר' שופטים כ"ח אב תשפ"ג

נאה ניר זה מעלה עליו הכתוב כאילו
מתחייב בנפשו, דהוי לו לומר 'ומפסיק
ממשנתו', והוה ידעינן דהיה שונה,
עוד קשה דאמר 'מעלה עליו הכתוב'
ולא מפרש איזה כתוב.

וביאר שהפירוש הוא שהולך בדרך
הישר ואפילו הכי הוא יחודי,
שאינו דבוק בה' יתברך ממילא אינו
מקיים הכתוב 'תמים תהיה עם ה'
אלוקיך', 'ושונה ומפסיק ממשנתו', רצה
לומר מפסיק עצמו מה' יתברך מחמת
משנתו, דהיינו שבא לו גדלות

בפרשתן נאמר (דברים יח ג) 'תמים
תהיה עם ה' אלוקיך',
ובספר בתר שם טוב (ח"ב כב:) מביא
בשם מרן הבעל שם טוב זי"ע שפירש
דהיינו שאפילו כשתעסוק בתורה
שנאמר בה (תהלים יט ה) 'תורת ה'
תמימה', וזהו שכתוב 'תמים תהיה'
אפילו בעסק התורה, תהיה 'עם ה'
אלוקיך', ולא תאמר שהתורה נקראת
ממילא תורת ה', רק תשגיח על זה
היטב, וזהו ענין שאמרו חז"ל במשנה
(אבות ג ז) 'המהלך בדרך ושונה ומפסיק
ממשנתו ואומר מה נאה אילן זה ומה

לשם שמים בתמימות, כמו כן יזכה לקיים את כל התורה והמצוות כולם בתמימות לשם שמים שלא לשם כבוד.

הנה מצות ברית מילה מתקיימת בכל אדם בזמן שאינו יכול לגלות דעתו אם ניחא לו שימולו אותו בן שמונת ימים כדאמרן, נמצא אם כן שבמצוה זו חסר לו לאדם חלק המחשבה של המצוה, ורק המעשה מתקיימת בו, ולכן את חלק המחשבה של המצוה משלים האדם בזמן שזוכה ומכניס את בנו בבריתו של אברהם אבינו ע"ה, ובוה הוא מגלה דעתו למפרע שגם אז בהיותו בן שמונת ימים היה ניחא לו שימולו אותו.

ויעזור השי"ת שיוכה ר' יצחק לראות את בנו זה מכניס את בנו שלו בבריתו של א"א, ולהשלים בכך את חלק המחשבה של מצוה זו, ושיוכה לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים, ושיוכו כל הסבים הקרובים והרחוקים, שהמריחו עצמם ממרחקים לרוות נחת מכל צאצאיהם, ושיוכו ההורים לגדלו בניקל ולרוב נחת עדי נוכה לביאת גוא"צ בב"א.

והתפארות מחמת משנתו, שסובר שהוא משנתו שלו 'ואומר מה נאה אילן זה', ועל עצמו אומר כן בלבו, כמו שכתוב 'כי האדם עץ השדה', ואומר על עצמו דהוא אילנא די רבא ותקיף, ומה נאה ניר זה כמו שכתוב (ירמיה ד, ג) 'נירו לכם ניר', פירוש, שאומר שמכין לעצמו חלק לעולם הבא על ידי משנתו, ולכן 'מעלה עליו הכתוב', פירוש כתוב הג"ל שנאמר בו 'תמים תהיה עם ה' אלוקיך', ובבחינת תורת ה' תמימה, 'כאילו מתחייב בנפשו', ע"כ.

והנה אצל אברהם אבינו נאמר (בראשית י"א) 'התהלך לפני והיה תמים', והיינו שעל הברית שנצטווה בה אז יהא תמים בשלימות המעשה. ויש לרמוז כן בפסוק 'תמים תהיה עם ה' אלוקיך' שנתכוון בוה למצות ברית מילה.

ויש לומר בנוסח הברכה 'כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה ולחופה ולמעשים טובים', והיינו שכמו שאז בזמן שמולו אותו בן שמונת ימים, התקיימה המצוה בו בלא שיעלו במחשבתו פניות זרות אלא היה לגמרי

שמחת השבע ברכות
להחתן בן הרב משה יהודה זולדמאן הי"ו
יום שלישי פר' שופטים כ"ח אב תשפ"ג

דמיון למלך מלכי המלכים הקב"ה, ומוטלת עליו החובה להכניס את מלכות ה' לתוך ביתו, והיינו שאמר 'שום תשים עליך מלך' היינו להשים על עצמו את מלכותו של השי"ת. והמשיך לומר 'לא ירבה לו סוסים וגו' וכסף וזהב לא ירבה לו, היינו שאין ביטוי המלכות במובנים גשמיים, אלא כשמניח על ראשו את כתר המלכות, צריך להתנהג במלכות באופן שהוא דואג לצרכים של אשתו ושל כל המשפחה, ובעניין 'אין מלך בלא עם' (פרקד"א ב"ג). וצריך להכניס לביתו את הבחינה של מלכות שמים בכל פרטיה.

ועוד נאמר בפרשת המלך (שם ב) 'ולבתי סור מן המצוה ימין ושמאל', וביאר זקני האדמו"ר הזקן זי"ע, על פי הנוסח בזמירות ליל שבת קודש 'ימינא ושמאלא ובינייהו כלה', 'כלה' היינו שבת קודש, וימינה היינו יום השישי ושמאלה היינו יום ראשון שלמחרת השבת, ויום שישי הוא יום מנוחתם של הישמעאלים, ויום ראשון יום מנוחתם של בני עשו, ולכן צריכים להוסיף מחול על הקודש בערב שבת

שום תשים עליך מלך (דברים יז טו).
הנה בפסוק זו יש רמז לחתן הדומה למלך (פרקד"א פ' טז).

והנה דרכי לחזור רבות על מאמר הרה"ק מהר"ש מבעלזא זי"ע על הפסוק (אסתר ד יג) 'ויאמר מרדכי להשיב אל אסתר אל תדמי בנפשך וגו' רוח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר, וצריך ביאור לשון 'אל תדמי', אלא שידוע מדברי הזוה"ק (תיקו"ו כ"א) דשירה הכניסה לו אסתר לאחשורוש במקומה ולא נזדווגה אליו, רק דמות היתה במקומה מס"א, אכן כעת שעל ידי ביאתה זאת אל המלך צמחה ישועת ישראל, לא רצה מרדכי שיהיה זה ע"י הסמ"א, וזהו שאמר לה 'אל תדמי' בנפשך, שלא תכניסי לו שידה כדמיון צורתך, רק לכי את בעצמך שלא יהיה הנס ע"י הסמ"א, ובאם לא תלכי את רק יהיה נגמר על ידי הדמות, אז 'רוח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר' דהיינו מסמ"א, ולכן הכנסי בעצמך כדי שתהיה ההצלה מסמרא דקדושה, ע"כ.

ולפי דבריו יש לבאר הלשון 'חתן דומה למלך', היינו שיש בחתן

ותוספת שבת במוצאי שבת כדי להכניע את טומאת העמים כעניין 'ימין ושמאל תפרוצו'.

ויעזור השי"ת שיזכה החתן להקים בית שתהא שורה בה מלכות השי"ת, וכמו שראה אצל הוריו וקניו כעניין 'צאי לך בעקבי הצאן' (שה"ש א, ח), ויהא הבית בנין עדי עד וקשר של קיימא, ושיעלה הזיווג יפה, ושיזכו המשפחות לראות מהם הרבה נחת דקדושה, ושינוכה לכתובה וחתימה טובה ולשנה טובה ומבורכת, ושינוכה לבניין ביהמ"ק בביאת גוא"צ בב"א.

ויש לרמוז כן על המקום בית נאמן בישראל שצריך לשומרה מרוחות הרעות המגשבות בחוץ שמקורם מטומאת העמים בבחינת הימין והשמאל של הכלה היינו בית ישראל, וצריך שיהא הבית מסוגר מרוחות אלו, וזה שאמר הכתוב למלך 'ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל', היינו שלא יסטה ימין ושמאל, אלא

סיום שמונה מסכתות

בבית הדה"ג רבי חיים שמעון רביע שליט"א

יום שלישי פר' שופטים כ"ח אב תשפ"ג

בפרשתן נאמר (דברים יח יג) 'תמים תהיה עם ה' אלוקיך', ובספר בתר שם טוב (ח"ב כב:) מביא בשם מרן הבעל שם טוב זי"ע שפירש דהיינו שאפילו כשתעסוק בתורה שנאמר בה (תהלים יב, ח) תורת ה' תמימה, וזהו שכתוב 'תמים תהיה' אפילו בעסק התורה, תהיה 'עם ה' אלוקיך', ולא תאמר שהתורה נקראת

התרגשות אוהות כי לראות משפחה לתפארת שכל בניה מסולאים מפז יראים ושלמים עמלים בתורה, וכל זאת מכוחו של הסב שליט"א, ויש לתת רמז בשם ח"יים ש'מעון ר'ביע ר"ת רח"ש לבי דבר טוב (תהלים מה, ב), ולפי ההשקעה בהכנת הסיום רואים עד כמה חשובה בעיניהם התורה הקדושה.

ראשו וצופה ומביט מסוף העולם ועד סופו וכו' ומלמדו אתו כל התורה כולה וכו' וכיון שבא לאויר העולם, בא מלאך וסמרו על פיו ומשכחו כל התורה כולה, והקשו המפרשים (ספר מעלות התורה לרבנו אברהם אחי הגר"א [עמוד רכה]) מה התכלית שלומד כל התורה כולה אם לבסוף ממילא יסמור לו המלאך וישכח כל התורה שלמד.

אלא הביאור בזה הוא, שאילולא היו מלמדו אתו את התורה במעי אימו, לא היה יכול להשיג אחר כך את עומק התורה, כיון שבאמת להבין את התורה בכוחות עצמינו אין באפשרות בן אנוש, אלא שאם כבר למד את התורה ורק שכחו, אזי יכול הוא להיזכר במה שכבר למד מפי המלאך.

התולדות יעקב יוסף (בסוף דף ר"ח) מביא בשם מרן הבעל שם טוב זי"ע וז"ל: שמעתי ממורי פירוש הש"ס (חגיגה ט:) ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע, בין עובד ה' לאשר לא עבדו (מלאכי ג, יח) ופריך הש"ס היינו צדיק היינו עובד רשע היינו לא עובד, אלא אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה פעמים ואחד.

ממילא תורת ה', רק תשגיח על זה היטב, וזהו ענין שאמרו חז"ל במשנה (אבות ג, ז) 'המהלך בדרך וישונה ומפסיק ממשנתו' וכו', דהוי לו לומר 'ומפסיק ממשנתו', והוה ידעינן דהיה שונה, עוד קשה דאמר 'מעלה עליו הכתוב' ולא מפרש איזה כתוב.

וביאר שהפירוש הוא שהולך בדרך הישר ואפילו הכי הוא יחידי, שאינו דבוק בה' יתברך ממילא אינו מקיים הכתוב 'תמים תהיה עם ה' אלוך', 'וישונה ומפסיק ממשנתו', רצה לומר מפסיק עצמו מה' יתברך מחמת משנתו, דהיינו שבא לו גדלות והתפארות מחמת משנתו, שסובר שהוא משנתו שלו 'ואומר מה נאה אילן זה', ועל עצמו אומר כן בלבו, כמו שכתוב 'כי האדם עץ השדה', ואומר על עצמו שהוא אילנא די רבא ותקיף, ומה נאה ניר זה כמו שכתוב (ירמיה ד, ג) נירו לכם ניר, פירוש, שאומר שמכין לעצמו חלק לעולם הבא על ידי משנתו, ולכן 'מעלה עליו הכתוב', פירוש כתוב הנ"ל שנאמר בו 'תמים תהיה עם ה' אלוך', בכחינת תורת ה' תמימה, 'כאילו מתחייב בנפשו', ע"כ.

והנה איתא בחז"ל (גדה ל:) על התינוק שבמעי אימו נר דלוק לו על

על התורה ועל העבודה לילות כימים מתוך יראת שמים טהורה, ותורתם תמימה ושלימה, ושמעתי היום בשם הגאון רבי אהרן פלדמן שליט"א ראש ישיבת נר ישראל בבולטימור, שאמר על אדם הלומד תורה בלא מידות טובות שתורתו איננה נצחית, ורק כשהלימוד ביחד עם יראת שמים ומידות טובות אזי יש לתורה קיום והמשך בפירותיה ופירות פירותיה.

ויעזור השי"ת שיזכו כל המסיימים להתגדל בתורה ובעבודה וביראת שמים, ושיצליחו בלימוד התורה, ושנוכה כולנו להתחזק בראותנו ציבור עמלי תורה שכמותם, ויעזור השי"ת שיזכה הרב חיים שמעון שליט"א לרוות נחת דקדושה מכל יוצ"ח, שיגדלו כולם בתורה וביראת שמים, ויעזור השי"ת שנוכה לכתובה וחתימה טובה ולשנת חיים ושלוש ולכל הברכות.

ויש להבין, וכי בשביל שחסר אחד יהיה נקרא רשע לא עובד, וביאר שאם יסוד תורתו ועבודתו ליוהרא, גם כשהוא עובד ה' אינו כלום, מאחר שחסר ממנו אחד היינו שיווון לשמו יתברך, סוד אחד האמיתי, ובוה יובן, גם שהוא עובד ה' מכל מקום מקרי לא עובד, והטעם שאינו דומה שונה מאה פעמים לשונה מאה פעמים ואחד - שיש בו אחד, אבל בזה שלומד מאה פעמים, מה לנו וללימודו אם חסר אחד, ע"כ.

והיינו ביאור הכתוב 'תמים תהיה עם ה' אלוך', שיעבוד את השי"ת בתמימות עם ה' הרמוז ל'אחד', ואז תהיה עבודתו בשלימות ובתמימות הראויה.

ב"ה שזכינו לשמוע בשבח המשפחה בבחינת 'פירותיך מתוקים', והם הבנים המשולים לפירות הדר בישיבתם

הצאות הגליון נדבת

ידידנו הרה"ח ר' שלום ישראל קץ הי"ו
לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת הנכד
בן לבנו ידידנו הר"ר נחום דוד משה הי"ו
יזכה לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים
ולהכניסו בכריתו של אברהם אבינו בעיתו ובזמנו,
ולדוות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת ותענוג דקדושה.

הוצאות הגליון נדבת

ידידנו הר"ר אלעזר מנדל גוטליב הי"ו
לרגל השמחה השרויה במעונו
בהיבנס בנו כמר לוי יצחק נ"י לעול תורה ומצוות
יזכה לדוות ממנו ומכל יוצ"ח רוב נחת ותענוג דקדושה
ומשפע מצוות תפילין יתמשך עליו להיות לו
חיים ארוכים ושפע קודשו.